

Uitspraak 22 juni 1983, rolnr. 44/83 M II
griffie 2110/82
MIIB/ep/1

HET GERECHTSHOF 's-GRAVENHAGE, tweede meervoudige belastingkamer;

GEZIEN het arrest van de Hoge Raad der Nederlanden van 28 april 1982, no. 20671, waarbij op het beroep in cassatie van de Staatssecretaris van Financiën de uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam van 17 april 1980 betreffende de aan X te Z voor het jaar 1969 opgelegde aanslag tot navordering van inkomstenbelasting is vernietigd met verwijzing van het geding naar het Gerechtshof te 's-Gravenhage ter verdere behandeling en beslissing van de zaak in meervoudige kamer met inachtneming van dit arrest;

GEZIEN de overige stukken van het geding, waaronder:

- a. een afschrift van voormelde uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam en van evengenoemde arrest van de Hoge Raad,
- b. de na de verwijzing van het geding – en nadat het Hof aan partijen de gelegenheid had geboden zich nog schriftelijk over de zaak uit te laten – door de Inspecteur op 11 juni 1982 ingediende schriftuur,
- c. de door belanghebbende ter na te noemen zitting zonder dat daartegen door de wederpartij bezwaren zijn aangevoerd in het geding gebrachte produkties, welke door de griffier zijn genummerd bel. 1 tot en met 19 en waarvan de inhoud als hier ingelast moet worden aangemerkt;

GEHOORD ter zitting van het Gerechtshof, op 23 maart 1983 gehouden te 's-Gravenhage, belanghebbende in persoon, zomede de Inspecteur;

OVERWEGENDE ten aanzien van de feiten, dat het Hof overneemt al hetgeen het Gerechtshof te Amsterdam blijkens voormeld arrest als vaststaande heeft aangemerkt;

dat zoals uit dit arrest blijkt, belanghebbende in de inkomstenbelasting voor het jaar 1969 een (primitieve) aanslag is opgelegd naar een belastbaar inkomen van

f. 34.913,--; dat daarna aan belanghebbende voor het jaar 1969 een aanslag tot navordering van inkomstenbelasting opgelegd naar een belastbaar inkomen van f. 72.024,-- zonder verhoging; dat belanghebbende tegen deze navorderingsaanslag in beroep is gekomen:

OVERWEGENDE, dat het Gerechtshof te Amsterdam omtrent het geschil heeft overwogen:

“De primitieve aanslag voor het jaar 1969 is opgelegd overeenkomstig de aangifte. Die aanslag is ter inspectie op 14 oktober 1970, derhalve kort na de binnenkomst van het aangiftebiljet ter inspectie op 29 juni 1970, berekend.

Bij het aangiftebiljet waren niet gevoegd door belanghebbende gewaarmerkte jaarstukken over het onderhavige boekjaar. Belanghebbende heeft op dit punt volstaan met het bijvoegen van een bijlage, houdende een berekening van door hem behaalde winst. Die berekening is hiervoor onder de feiten weergegeven. Daaruit blijkt dat die berekening in genen dele is een gespecificeerde berekening van de winst die belanghebbende in zijn beroepsuitoefening heeft behaald.

Een aangifte waarbij, met betrekking tot een zo wezenlijk gedeelte daarvan als in casu belanghebbenden winst uit onderneming, noch de gevraagde gewaarmerkte afschriften van de jaarstukken noch in plaats daarvan een gespecificeerde berekening van die winst zijn gevoegd, bevat niet de gegevens op grond waarvan de inspecteur zich omtrent de juistheid van die aangifte een oordeel kan vormen.

Rapporten houdende het verslag van boekenonderzoeken, ingesteld over aan het onderhavige jaar voorafgaande jaren waren ten tijde van het opleggen van de primitieve aanslag in de legger van de belastingplichtige aanwezig. Bij die boekenonderzoeken waren steeds tekortkomingen in de boekhouding vastgesteld. Naar aanleiding van die tekortkomingen hebben correcties op de aangegeven belastbare inkomens plaatsgevonden.

Bij het boekenonderzoek over de jaren 1963 en 1964 is in het daarvan opgestelde rapport aan de belastingadministratie voorgesteld de boekhouding niet te aanvaarden als grondslag voor de berekening van belanghebbendes winst uit onderneming. De inspecteur heeft dit voorstel gevolgd. Niet gebleken is, noch gesteld, dat belanghebbende dit standpunt in rechte heeft aangevochten.

Voorts staat vast, dat belanghebbende in alle voorafgaande jaren aangifte van de hem uit zijn beroepsuitoefening opgekomen winst heeft gedaan op de wijze als hij

dit ook voor het onderhavige jaar heeft gedaan, en voorts dat de inrichting van belanghebbendes boekhouding alsook de wijze van het boeken van inkomsten en uitgaven steeds hetzelfde zijn gebleven. In dit verband kan niet eraan worden voorbijgegaan dat -naar de inspecteur onbetwist heeft gesteld- het aantal bij belanghebbende ingestelde boekenonderzoeken groter is dan bij belastingplichtigen met een beroep als dat van belanghebbende, gebruikelijk is.

Een en ander vaststellen brengt zich dat reeds ten tijde van het vaststellen van de primitieve aanslag redenen aanwezig waren om met betrekking tot het beloop van de winst die belanghebbende uit zijn onderneming verkreeg, aan de juistheid van de door belanghebbende bij diens aangifte verstrekte gegevens te twijfelen. Aan belanghebbende zijn deswege geen gegevens of inlichtingen gevraagd, noch is hem gevraagd boeken of andere bescheiden ter inzage te verstrekken.

Zo de primitieve aanslag tot een te laag bedrag is opgelegd is dit een gevolg van het feit dat de inspecteur met betrekking tot de controle van het beloop van de winst die belanghebbende uit onderneming verkreeg, niet die zorg in acht heeft genomen die redelijkerwijze van hem mocht worden gevorderd. Navordering is mitsdien uitgesloten.

OVERWEGENDE dat het Gerechtshof te Amsterdam op die gronden de aanslag tot navordering heeft vernietigd;

OVERWEGENDE dat de Hoge Raad bij het verwijzingsarrest deze uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam op het door de Staatssecretaris van Financiën aangevoerde middel van cassatie heeft vernietigd, na te hebben overwogen:

dat, indien in een geval als het onderhavige blijkt van een hogere winst uit onderneming en daardoor van een hoger belastbaar inkomen dan bij de vaststelling van de primitieve aanslag in aanmerking is genomen, een redelijke toepassing van artikel 16, lid 1, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen meebrengt dat navordering van de te weinig geheven belasting mogelijk is, voor zover de Inspecteur die hogere winst ten tijde van vorenbedoelde vaststelling redelijkerwijs niet had behoeven te verwachten;

dat derhalve het Hof, door te dezen navordering geheel uitgesloten te achten uitsluitend op grond van hetgeen het in zijn zevende en achtste rechtsoverweging heeft geoordeeld en vastgesteld, heeft blijk gegeven van een

onjuiste opvatting van voormelde bepaling;

dat mitsdien het middel doel treft, zodat 's Hof's uitspraak niet in stand kan blijven en verwijzing moet volgen;

OVERWEGENDE dat belanghebbende zijn standpunt dat geen navordering had mogen plaats vinden handhaaft terwijl de Inspecteur uiteindelijk heeft geconcludeerd tot vermindering van de navorderingsaanslag tot een naar een belastbaar in komen van f. 55.342,--;

OVERWEGENDE, dat belanghebbende zijn vorenomschreven standpunt doet steunen op de door hem reeds voor de verwijzing van de zaak aangevoerde en op 23 maart 1983 ter zitting gehandhaafde gronden, terwijl de Inspecteur te dier zitting zijn eerder aangevoerde gronden, waaronder die welke zijn vermeld in zijn in de aanhef vermelde schriftuur, waarvan de inhoud als te deze plaatse ingevoegd moet worden beschouwd, heeft gehandhaafd, voor zover dit niet met zijn uiteindelijke standpunt onverenigbaar is;

dat hij omtrent dit standpunt heeft verklaard dat hij thans aanvaardt dat belanghebbende wegens verkoop van effecten in 1969 f. 16.682,-- heeft ontvangen en dat tot dit bedrag het bij het opleggen van de navorderingsaanslag in aanmerking genomen negatieve privé te hoog is berekend; dat hij deze ontvangst door belanghebbende als nog geproduceerde stukken bewezen acht;

dat bij eerdere productie van deze stukken de rijksaccountant die het onderzoek bij belanghebbende verrichtte daarmede ongetwijfeld rekening zou hebben gehouden;

dat de Inspecteur voorts heeft verklaard dat hij geen reden heeft om uit andere hoofde af te wijken van het rapport van de rijksaccountant; dat door belanghebbende, die steeds in herhalingen vervalst, op geen enkele wijze aannemelijk is gemaakt dat zulks alsnog zou moeten;

dat de rijksaccountant zorgvuldig heeft gewerkt;

dat hij ontkent dat belanghebbende zou zijn toegezegd of op ander wijze zou zijn medegedeeld dat van navordering zou worden afgezien;

OVERWEGENDE omtrent het geschil:

dat belanghebbende niet bestreden heeft dat zijn belastbare inkomens over de jaren 1951 tot en met 1968 op de navolgende bedragen werden aangegeven onderscheidenlijk uiteindelijk kwamen vast te staan:

	aangegeven	uiteindelijk bepaald op:
1951	f. 8.211,--	f. 9.261,--
1953	f. 7.899,--	f. 16.994,--
1954	f. 13.050,--	f. 23.926,--
1955	f. 13.614,--	f. 18.045,--
1956	f. 14.197,--	f. 14.197,--
1957	f. 13.966,--	f. 13.966,--
1958	f. 16.884,--	f. 34.873,--
1959	f. 11.938,--	f. 19.938,--
1960	f. 14.484,--	f. 14.484,--
1961	f. 14.552,--	f. 14.552,--
1962	f. 12.087,--	f. 12.087,--
1963	f. 12.906,--	f. 12.906,--
1964	f. 14.773,--	f. 17.773,--
1965	f. 18.136,--	f. 18.136,--
1966	f. 19.492,--	f. 22.637,--
1967	f. 26.538,--	f. 26.538,--
1968	f. 28.921,--	f. 32.266,--

dat niet gesteld of op andere wijze aannemelijk is geworden dat deze aangegeven en vastgestelde inkomens niet tevens een beeld geven van de verschillen in de winstbedragen die belanghebbende aangaf en die uiteindelijk in aanmerking werden genomen voor de belastingheffing; dat uit deze verschillen in winstbedragen en in belastbare inkomens naar 's Hofs oordeel, mede gelet op de omstandigheid dat sinds 1960 er van geen of slechts kleine verschillen sprake was, niet volgt dat de Inspecteur ten tijde van het vaststellen van het belastbare inkomen voor de (primitieve) aanslag voor het onderhavige jaar een hogere winst dan

belanghebbende aangaf redelijkerwijs behoefde te verwachten; dat daaraan naar 's Hofs oordeel niet afdoet dat de Inspecteur veelvuldig onderzoeken betreffende belanghebbendes aangiften nodig oordeelde, aangezien zulks wel er op wijst dat de Inspecteur vreesde voor aanmerkelijk te lage aangiften, doch dit laatste op zich niet inhoudt – ook in dit geval – dat redelijkerwijs behoefde te worden verwacht dat die vrees zou worden bewaarheid;

dat mitsdien de Inspecteur ten tijde van de vorenbedoelde vaststelling een hogere winst dan belanghebbende aangaf redelijkerwijs niet had behoeven te verwachten; dat de Inspecteur voldoende gemotiveerd heeft gesteld, uiteindelijk, dat het belastbare inkomen f. 55.342,-- bedraagt;

dat belanghebbende niet bewezen heeft dat het belastbare inkomen lager is dan dit bedrag;

dat het Hof voor dit oordeel mede in aanmerking heeft genomen dat vast staat dat in de jaren 1969 tot en met 1971 privé-opnamen niet waren geboekt, kolommen van het kas-, bank- en giroboek niet waren geteld, kassaldi niet waren vermeld, geen debiteuren- en crediteurenlijsten aanwezig waren, verschillen aanwezig waren ten aanzien van gelden van derden en voorts dat vele tellingen foutief waren; dat het Hof voorts belanghebbende stelling dat hem niet alle gegevens zijn verstrekt omtrent hetgeen waarvan de rijksaccountant bij de berekening van het belastbare inkomen is uitgegaan als ongeloofwaardig verwerpt, mede gelet op de in 1973 na 3 juli en in 1974 tussen deze accountant, de Inspecteur en belanghebbende gevoerde briefwisseling en de omstandigheid dat het Hof geen enkele aanwijzing heeft dat het boekenonderzoek bij belanghebbende niet zorgvuldig zou zijn verricht;

dat belanghebbende zich voor het eerst in zijn verzoekschrift tegen het cassatieberoep van de Staatssecretaris van Financiën er op beroepen heeft dat hem na 1974 zou zijn toegezegd, althans zou zijn medegedeeld, door de Inspecteur dat de navorderingsaanslag zou worden vernietigd; dat – veronderstellenderwijs aannemende dat belanghebbende in dat stadium van het geding nog dit verweer mocht voeren - het Hof hieromtrent het volgende opmerkt; dat de Inspecteur deze toezegging of mededeling ontkent en het Hof geen enkele aanwijzing heeft die er op zou kunnen duiden dat zulk een uitlating door de Inspecteur zou zijn gedaan; dat het Hof de ontkenning van dit laatste door de inspecteur als juist aanvaardt;

dat uit het vorenoverwogene volgt dat het belastbare inkomen dient te worden

verminderd overeenkomstig de uiteindelijke conclusie van de Inspecteur:

RECHTDOENDE:

Vermindert de aanslag tot navordering tot een naar een belastbaar inkomen van f. 55.432,--.

Aldus vastgesteld in raadkamer op 22 juni 1983, door A. Vonk Noordegraaf, vice-president, mevrouw C.M. Ligtelijn-van Bilderbeek en L.F. Ploeger, raden, in tegenwoordigheid van mr. J.W. baron van Knobelsdorff, waarnemend griffier.

Van Knobelsdorff

Vonk Noordegraaf

Aangetekend aan
partijen verzonden:

31 AUG. 1983